

Referanser:

Arkivsak: 25/00116-5

Den norske kirke mot mobbing

Sammendrag

Undersøkelser viser at stadig flere barn og unge i Norge opplever mobbing og utestengelse i hverdagen. Digital mobbing eller netthets utgjør en stor del av dette. Mobbing har store konsekvenser for den enkelte og for samfunnet. Ungdommens kirkemøte 2025 ønsker at Den norske kirke skal være en pådriver i arbeidet for å skape trygge og inkluderende fellesskap for alle. Det er derfor viktig å jobbe med dialogarbeid, gi barn og unge mulighet for tilhørighet og bygge gode holdninger. Russetiden er en ekstra utfordrende periode for mange, og kirken også må støtte ungdom i denne tiden. UKM 2025 viser solidaritet med barn og unge og sier nei til mobbing.

Forslag til vedtak

UKM ønsker å sende en tydelig melding til alle barn og unge som opplever mobbing: Vi ser dere og står sammen med dere!

Ungdommens kirkemøte 2025 vil at hele Den norske kirke skal:

- 1) vise solidaritet med alle barn og unge som opplever mobbing og netthets i hverdagen
- 2) være en aktiv støttespiller i kampen mot mobbing og utenforskap
- 3) arbeide aktivt for å skape trygge og inkluderende arrangementer for barn og unge, inkludert i russetiden og ved studieoppstart
- 4) legge til rette for at barn og unge får øve seg i dialogarbeid og utvikle empati og respekt for andre
- 5) ha beredskapsplaner som ivaretar barn og unge, også med tanke på beredskap knyttet til mobbing og grenseoverskridende adferd

Saksorientering

Bakgrunn

I den nasjonale undersøkelsen Ungdata junior (2024) oppgir 13 % av barn på 5.-7. trinn at de er utsatt for mobbing hver 14. dag eller oftere.¹ Mer enn 1 av 3 forteller også om at de har opplevd negative hendelser som utestenging, trusler eller deling av sårende tekster, bilder eller videoer på nett eller mobil de siste månedene.² Resultatene fra både Ungdata og den årlige Elevundersøkelsen i skolen viser også en tendens til økt mobbing blant barn og unge de siste årene.³ Ett av temaene som har fått mye oppmerksomhet, er mobbing og utestengelse i forbindelse med russegrupper.⁴ Resultater fra Elevundersøkelsen 2024 viser at mobbetallene er høyest for elever på 5. trinn. Det er altså et stort aldersspenn av elever som opplever mobbing i hverdagen.⁵

Stadig flere barn og unge føler seg mobbet og utestengt. Konsekvensene av mobbing er alvorlige for enkeltpersoner og for samfunnet. Mobbing og utenforskap kan være ødeleggende for mennesker både mens det pågår og i et lengre perspektiv. Det å bli utsatt for mobbing kan blant annet føre til alvorlige helseplager, sosiale vanskeligheter, skolefravær og problemer med å gjennomføre utdanning og komme i arbeid. Slik er det også en tydelig forbindelse mellom dette temaet og det som var fokussak for Ungdommens kirkemøte (UKM) i 2024: Psykisk helse.⁶

Som Ungdata-tallene viser er digital mobbing eller netthets et økende problem. Mange barn og unge opplever utrygghet og utenforskap som en følge av negative opplevelser på nett. Terskelen for å komme med hets er lavere i digital kommunikasjon enn når du snakker med noen ansikt til ansikt.⁷ Sosiale medier der en kan henge ut andre anonymt bidrar til å skape ekstra mye utrygghet og maktesløshet for den som opplever det. Mobbingen er ikke begrenset til et fysisk sted, men kan skje døgnet rundt. Du kan ikke vite hvem som står bak netthetsen, og derfor er det umulig å skjerme seg mot den.

¹ Gjengitt i en oppsummering på Ungdata sine nettsider: <https://www.ungdata.no/norske-barn-og-unge-trives-darligere-og-darligere-pa-skolen/> I saksorienteringen videre er det ikke skilt mellom mobbing og netthets ettersom undersøkelsene som er gjengitt (Ungdata og Elevundersøkelsen) ser på digital mobbing i sammenheng med annen mobbing og utestengelse.

² Se s. 35 i rapporten fra Ungdata junior 2024: https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3145148/UngdataJunior2024_NasjonaleResultater_UU.pdf I Elevundersøkelsen 2024 er mobbetallene stabilisert, men fortsatt på et høyt nivå: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/analyser/2025/elevundersokelsen-2024/mobbing-og-trivsel/>

³ Se kap. 14 i rapporten fra Ungdata 2024 for mer informasjon om tallene fra ungdomstrinnet og videregående skole: https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3145138/Ungdata2024_NasjonaleResultater_UU.pdf?sequence=1&isAllowed=y

⁴ Ombudet for barn og unge i Viken gjennomførte høsten 2023 en undersøkelse om temaet: <https://bfk.no/aktuelt/1-av-10-ungdommer-utestenges-fra-russefeiring.198281.aspx>

⁵ Analyse fra Elevundersøkelsen 2024: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/analyser/2025/elevundersokelsen-2024/mobbing-og-trivsel/>

⁶ https://www.kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2024/vedtak_ukm_%2004_24%20psykisk%20helse%20.pdf Saksdokument med vedtak fra UKM 2024

⁷ Denne videoen fra NDLA tar opp temaet hatefulle ytringer på nett og forklarer mer om dette: <https://ndla.no/r/kommunikasjon-og-kultur-2/hatytringer/0b591d3135>

Det gjør det vanskelig å stole på andre, og det er vanlig å få reaksjoner som dårlig selvbilde, søvnproblemer, stress, angst og liknende når du opplever mobbing.⁸

Mobbing er ikke bare et skoleproblem, men et samfunnsproblem som krever samarbeid på tvers av sektorer. Noen lokalsamfunn kan for eksempel ha spesielle utfordringer knyttet til mobbing, og barn og unge her kan være ekstra sårbare. Den norske kirke kan være en tydelig støttespiller i dette arbeidet.

I kristendommen er det en kjerne av verdier som må ligge til grunn for å skape et godt samfunn å leve i. Respekt, empati, og kjærlighet er ikke bare ord for oss, men verdier vi aktivt søker å leve etter. Derfor har Den norske kirke en naturlig rolle i å bidra til å skape trygge og inkluderende miljøer for barn og unge over hele landet.

Ved å legge til rette for gode møteplasser, bygge fellesskap og gi rom for samtaler, kan kirken forebygge mobbing og utenforskap. I UKM-sak 5/24 'Ungdomstiden' understreker vedtak punkt 13 at beredskapsplanene i menigheten må omfatte unge ledere.⁹ UKM 2025 ønsker også å løfte frem at barn og unge må ivaretas gjennom at det kommer på plass en beredskap knyttet til mobbing.

I UKM sak 3/24 «Psykisk helse» ble det trukket frem at det var viktig at det skulle være en ansvarsgruppe på en eller flere voksne med ansvar for å sikre trygge og inkluderende rammer for alle deltakende. Ikke minst var dette viktig når det skulle gjennomføres leir.¹⁰ Å ha et støtteapparat som ivaretar dette kan være viktig i arbeidet for å fremme inkludering og motvirke utenforskap.

I russetiden kan mobbing og utestengelse dessverre bli ekstra tydelig. I tillegg til forebyggende arbeid som å etablere gode, lokale fellesskap for ungdom, kan Den norske kirke bidra gjennom blant annet samtaletilbud og trygg tilstedeværelse på ulike arenaer hvor russ samles.

For å motvirke netthets, utestengelse og annen mobbing er det viktig å jobbe med holdninger. Vi må trene på dialog og det å møte hverandre med respekt, enten det er snakk om digital eller fysisk kommunikasjon. UKM sin sak 4/23 'Kirkelig mangfold i et kirkelig uenighetsfellesskap' understreker at selv om det er krevende, er det viktig å søke sammen på tvers av synspunkter.¹¹ Som kristne utfordres vi spesielt til å ta frem medmenneskelighet og godhet i møte med andre. Vi som er unge i Den norske kirke ønsker at kirken skal ha en positiv tilstedeværelse på sosiale medier. Det er viktig å vise respekt mot meningsmotstandere og ha et ordentlig debattklima når man går inn i diskusjoner.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken behandles innenfor eksisterende budsjetttrammer og administrative ressurser for Kirkerådet.

⁸ Du kan lese mer om konsekvenser av mobbing på denne nettsiden tilknyttet Læringssenteret ved Universitetet i Stavanger: <https://www.uis.no/nb/laringsmiljosenteret/forskning/konsekvenser-av-mobbing#/>

⁹ https://www.kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2024/vedtak_ukm_05_24%20ungdomstiden.pdf Saksdokument med vedtak fra UKM 2024

¹⁰ [vedtak_ukm_04_24_psykisk_helse.pdf](#)

¹¹ https://www.kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2023/ukm%204_23%20kirkelig%20mangfold%20i%20et%20kirkelig%20uenighetsfellesskap.pdf Saksdokument til UKM 2023